

Vibeke á tingsins røðarapalli

Ríkisumboðsmaðurin, Vibeke Larsen, var fyrri fyrstu ferð á tingsins røðarapalli í farnu viku, tá hon svaraði fyrispurn-
ingi frá Bjarna Djurholm

Bjarni Djurholm vildi hava Vibeke Larsen at greiða frá, hvussu ríkisstjórnin tulkar heimastýrslógina, annaðhvørt tað var eftir avtalu-teoriini ella eftir delegatiónsteoriini. Somuleiðis bað hann um grundgevingina fyrri tulkningini.

Í øðrum lagi spurdi Bjarni, hvønn ríkisstjórnin metir hava evsta vald yvir ráðevnum í føroysku undirgrundini, heimastýrið ella ríkismyndugleikarnar.

Í viðmerkingunum greiðir Bjarni Djurholm frá gongdini í málinum um yvirtøku av undirgrundini sum føroyskt sermál, og vísir á teir stóru trupulleikar, ið stóðust av hesum máli, til danska stjórnin knappliga í 1992 lóysti upp fyrri øllum og gav føroyingum undirgrundina rættliga óvantað.

Til fyrri spurningin vísir Bjarni á, at danska stjórnin eftir øllum at døma tulkar heimastýrslógina eftir delegatiónsteoriini - ið hvussu er sum tað hevur víst seg síðani 1990. Delegatiónsteoriin gevur dønnum rætt til at broyta heimastýrslógina einvegis.

Hvussu við rævnunum í undirgrundini

Løgtingsmaðurin sigur í viðmerkingunum, at vanligu fatanin av heimastýrslóginum



lógini hevur verið, at henda lóg tryggjar, at Føroyar eru ein sjálvstýrandi partur av ríkisfelagsskapinum í tráð við avtaluteoriina, sum sigur, at ongar broytingar kunnu gerast uttan við avtalu millum báðar partarnar.

Bjarni Djurholm vísir á, at ein avgerandi spurningur, sum fer at stinga seg upp í

næstum, er yvirvaldsrætturin til rævnini í undirgrundini. Neyðugt verður í hesum sambandi at fáa greiði á, hvussu treytirnar, sum undanfarni landsstýri hava boigt seg fyrri og hava skrivað undir, verða fataðar av dansku stjórnini.

At enda í viðmerkingunum sigur Bjarni Djurholm,

at hann tíðliga í fjør setti lógmanni sama spurning, men at svarið var sera stutt og lítið avdúkandi. Hetta er eisini orsøkin til, at hann nú royndir at fáa ríkisumboðsmannin at svara spurningunum, sum mugu hava stóran týdning fyrri framtíðarsamstarvið millum Føroyar og Danmark.

í undirgrundini sum sermál. Hetta merkir yvirtøka av lóggevandi og umsitingarlaga valdinum við harav standandi útreiðslum.

Samstundis verður víst á, at við avtaluni er serma um, at yvirtøkan ikki umfatar nakrar partar av dansku undirgrundini, sum eftir danskum rættarprinsippum ikki kunnu yvirtakast av einstøkum pørtum av ríkinum, fólkinum har ella einum heimastýrismyndugleika.

Út frá hesum kann sigast, at føroyingar hava yvirtikið lóggevandi og umsitingarlaga valdið av undirgrund-

ini, men ikki undirgrundina sjálva. Tískil finst ein annar spurningur, sum Finnbogi Ísakson eisini var ikki á í orðaskiftinum eftir at ríkisumboðið hevði svarað spurningunum, og tað er, hvør so eitur inntøkurnar av eini møguligari vinnu eftir rævnunum í undirgrundini.

Kanska føroyingar kortini

Í umrøðu síni vísti Finnbogi á eina avtalu um, hvussu ein møguligur vinningur av útvinnan av rævnunum í undirgrundini skuldi nýtast. Í teirri avtaluni verður víst á, at hesin peningur kanska kann nýtast til at endurskoda støddina av blokkinum, ella til at gjalda aftur skuld hjá føroyska landskassanum til danska statskassan.

Út frá hesum ber til at gera ta niðurstøðu, at eisini dansku myndugleikarnir meta møguligan oljupening at vera føroyska ogn. Sum Finnbogi segði, er tað lítil meining í, um danir við oljupengunum gjalda sær sjálvum aftur av føroyskari skuld, ella nýta egnan oljupening til at minka um blokkin.

So helst verða tað føroyingar, sum fáa ágóðan av einari møguligari oljuvinnu í føroysku undirgrundini - um hon væl at merkja er føroysk.

Bjarni Djurholm, sum eyðvitað ikki var nøgdur við svarið frá lógmanni í fjør vár, segði í stuttari viðmerking, at svarið frá Vibeke Larsen var nøktandi, og at hann sostatt var nøgdur við tað.

Fólkatingið hevur rættin

Í svari sínum sigur Vibeke Larsen, at forsætismálaráðharrin higartil hevur verið av teirri áskoðan, at heimastýrslógin statsrættarlaga kann verða broytt av Fólkatinginum sambært § 7.

Samstundis hevur tó eingin ivi verið um, at lógin politiskt og moralskt verður roknað sum ein avtala millum Føroyar og Danmark, og eitur ikki einvegis at verða broytt uttan samtykt frá føroyska heimastýrinum.

Vibeke Larsen sigur í svarinum, at forsætismálaráðið sær onga orsök at halla seg til aðra av ávístu teoriunum, og at heimastýrslógin undir øllum umstøðum er ein serskilt lóg, sum eisini serliga byrjanin til lógina ger greitt.

Tað verður tó enn einuferð undirstrikað, at lógin politiskt og moralskt verður mett sum ein avtala, ið ikki eitur at verða broytt einvegis av dansku stjórnini uttan tilmæli frá føroyskum myndugleikum.

Bæði og

Viðvíkjandi evsta valdi yvir rævnunum í føroysku undirgrundini er svarið eitt sindur tvískilt.

Sambært avtaluni frá 22. desember 1992 millum dansku stjórnina og føroyska landsstýrið yvirtøku føroyingar umráðið rævnini



Hugnakvöld á Hotel Tvøroyri

Um undirtøkan verður nóg stór, verður hugnakvöld á hotellinum leygarkvöldið 31.1. kl. 20.00.

Borðreitt verður við buffet: 3 ymisk sløg av kjøti, rómæplir, bakieplir ella eplasalat, salatborð við ymiskum dressingi, kaffi og smákøkur omaná.

Eisini verður felagssangur við undirspæli. Møguleiki er eisini at dansa.

Kostnaður: 150 kr.

Sigið frá á tlf. 71171 í seinasta lagi tórskvöldið 29.1. kl. 20.00.

Hotel Tvøroyri

